

BESLUT

Datum
2025-04-28

Dnr
5296-2024

Sid
1 (3)

Justitieombudsmannen
Katarina Pålsson

Kritik mot Kriminalvården, häktet Bomhus, för brister i skyddet för intagnas identitet

Anmälan

I en anmälan till JO klagade AA på Kriminalvården, häktet Bomhus, och förde fram bl.a. följande. Intagna som har läkemedel förskrivna kvitterar ut dessa på en lista. Listan innehåller fullständiga personuppgifter på alla intagna på fyra olika avdelningar. Det innebär att intagna som kvitterar ut läkemedel kan se medintagnas personnummer.

Utredning

Inledningsvis hämtade JO in muntliga upplysningar från häktet. Av dessa framgick följande. En intagen som ska ta emot läkemedel får kvittera mottagandet på en gemensam lista. Listan innehåller uppgift om efternamnet på de intagna på avdelningen och om två intagna har samma efternamn kan även den första bokstaven i förnamnet framgå. Inga andra personuppgifter anges.

Därefter uppmanades Kriminalvården att yttra sig. I sitt remissvar anförde myndigheten, genom regionchefen vid Region Nord, följande:

Utredning

Region Nord har utrett ärendet genom att inhämta uppgifter från häktet Bomhus. Följande har framkommit. Vid tillhandahållandet av medicin (dosdispenserade läkemedel/dosett) till intagna användes vid tidpunkten för anmälan en signeringslista som var gemensam för de intagna på avdelningen. Av signeringslistan framgick endast de intagnas efternamn och inte andra personuppgifter, såsom t.ex. personnummer. Av listan framgick inte heller vilken medicin som de intagna erhållit. Numera använder häktet en centralt framtagna signeringslista för varje enskild intagen.

Bedömning

Den signeringslista som häktet Bomhus tidigare använde innehöll inte några andra personuppgifter än namnen på de intagna. Numera används dock den centralt framtagna signeringslistan för varje enskild intagen.

Rättslig reglering

Enligt 1 kap. 5 § häkteslagen (2010:611), HäL, ska verkställigheten utformas så att negativa följder av frihetsberövandet motverkas. I den utsträckning det är

lämpligt och den intagne samtycker till det, ska åtgärder vidtas för att ge honom eller henne det stöd och den hjälp som behövs.

Av 25 kap. 1 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, framgår att sekretess gäller inom hälso- och sjukvården för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men. Uttrycket ”hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden” omfattar i princip alla uppgifter om en enskild individ från uppgift om vederbörandes adress till uppgift om sjukdomstillstånd (se prop. 1979/80:2 del A s. 84).

Enligt 35 kap. 15 § OSL gäller sekretess inom kriminalvården för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående lider men eller att fara uppkommer för att någon utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Bedömning

AA och Kriminalvården har lämnat olika uppgifter om vilka personuppgifter som funnits i den aktuella signeringslistan. Medan AA har gjort gällande att den innehållit fullständiga personuppgifter, inklusive personnummer, för intagna på fyra olika avdelningar har Kriminalvården uppgett att listan endast innehållit efternamn på intagna vid den aktuella avdelningen. Jag noterar att listan, enligt de muntliga uppgifter som häktet inledningsvis lämnade till JO, i vissa fall också innehöll första bokstaven i förnamnet och att myndigheten inte kommenterat det i remissvaret. Även om det råder vissa oklarheter kan jag konstatera att den avdelningsgemensamma listan i vart fall har omfattat efternamn på vissa intagna och att dessa förskrivits läkemedel samt att medintagna därför har kunnat ta del av den informationen.

En uppgift om att en person har förskrivna läkemedel är alltså skyddad av sekretess och får endast röjas om det står klart att den enskilde eller någon närstående till denne inte lider men. Vidare är en uppgift om att någon är intagen i anstalt – eller som i detta fall i häkte – typiskt sett sådan att det kan antas att den intagne lider men om uppgiften röjs. Uppgiften omfattas således av den s.k. kriminalvårdssekretessen. JO har såvitt avser detta tidigare uttalat att användandet av skyltar vid celldörrar med intagnas fullständiga namn eller efternamn medför att intagna, i vart fall när det gäller dem med ovanliga namn, inte själva kan välja om de vill röja sin identitet för andra intagna (se t.ex. beslut den 13 december 2019, dnr 5858-2018). I ett nyligen meddelat beslut har jag uttalat att motsvarande gäller om personal uttalar ett ovanligt för- eller efternamn eller fullständigt namn på en intagen i utrymmen där andra intagna vistas (se beslut den 19 juni 2024, dnr 4926-2023).

På samma sätt förhåller det sig om den intagnes namn anges i en lista som medintagna tar del av. Det kan naturligtvis medföra såväl lidande som fara för

den intagne eller dennes närstående. Häktets val att använda en gemensam signeringslista med namn för flera intagna är svårförståeligt – inte minst mot bakgrund av att listorna har använts för att kvittera mottagande av läkemedel. Jag är således kritisk mot den ordning som tidigare har tillämpats i häktet Bomhus och vill påminna om ansvaret att skydda de intagnas integritet samt se till att de aktuella uppgifterna behandlas med varsamhet. Det är positivt att verksamhetsstället numera har en centralt framtagen signeringslista för varje enskild intagen.

Det som i övrigt har framkommit i ärendet motiverar inte några andra åtgärder eller uttalanden från min sida.

Ärendet avslutas.

Beslutet har fattats av JO Katarina Pålsson. Dokumentet har fastställts digitalt och har ingen underskrift.

Rättssakkunniga Ellinor Gustavsson har föredragit ärendet och byråchefen Johan Thorblad har deltagit i beredningen.